

KÖZBESZERZÉSI INTÉZKEDÉSI TERV AZ EGYAJÁNLTATOS KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN

A Kbt. 28.§ (1) bekezdése szerinti ajánlatkérő kötelezettségének eleget téve, a közbeszerzési eljárás megfelelő alaposággal történő előkészítésének kötelezettsége körében a VOLÁNBUSZ Zrt. mint ajánlatkérő az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 5.§ (3) bekezdése szerinti intézkedési tervet készít, tesz közzé és hajt végre.

I. Az intézkedési terv célja:

Az intézkedési terv általános közbeszerzési célja

- a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény preambulumban megfogalmazott elvek érvényesítése, ezen belül is kiemelten a VOLÁNBUSZ Zrt. közbeszerzési eljárásaiban a közpénzek ésszerű felhasználása átláthatóságának, a széles körű nyilvános ellenőrizhetőségének megteremtése, továbbá a közbeszerzések során a verseny tisztaságának biztosítása érdekében az ajánlatkérőre háruló feladatok széleskörű teljesítése,
- a beszerzési/közbeszerzési stratégia részeként az intézkedések eredményeként a legszélesebb körben biztosítható legyen a helyi vállalkozások, a kis-és középvállalkozások bevonása a közbeszerzési eljárásokba, a beszerzés tárgyához, mennyiségéhez, értékéhez, a szerződés teljesítéséhez szükséges képességgel rendelkező gazdasági szereplők, a lehető legszélesebb körben vehessenek részt a közbeszerzési eljárásban,
- a felelős gazdálkodás keretében, a közbeszerzési eljárások lefolytatása révén, jelentős megtakarítások elérése,
- olyan intézkedések megtétele, melyek segítségével az ajánlatkérő erősítheti az állampolgárok bizalmát a közbeszerzési eljárásokkal és a közbeszerzési folyamatokkal kapcsolatban.

Az intézkedési terv közvetlen célja az egy ajánlatos eljárások számának csökkentése vonatkozásában, hogy a VOLÁNBUSZ Zrt. mint ajánlatkérő

- megvizsgálja és bemutassa, hogy milyen lehetséges okai voltak a vizsgált évben az egyajánlatos közbeszerzések előfordulásának a közbeszerzési eljárásai során,
- milyen intézkedéseket tesz, illetve
- milyen beszerzési gyakorlatot kíván alkalmazni

annak érdekében, hogy a tervezett beszerzéseinél biztosítsa a lehető legnagyobb versenyt, és az egyajánlatos közbeszerzéseinek a száma a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjen.

II. Az egyajánlatos közbeszerzések előfordulásának elemzése

a) *VOLÁNBUSZ Zrt-nél az alábbi beszerzési tárgyak esetén merültek fel az intézkedési időszakot megelőző naptári évben:*

- Forgalomfelügyeleti szolgáltatások (CPV kód: 63712710-3)
- Járművek és járműmotorok alkatrészei (CPV kód: 34300000-0)
- Járművek speciális részeivel kapcsolatos javítási és karbantartási szolgáltatások (CPV kód: 50116000-1)
- Utas-ismeretterjesztő rendszerek (CPV kód: 48813000-0)
- Buszjavítási és -karbantartási szolgáltatások (CPV kód: 50113000-0)
- Vegyi adalékanyagok (CPV kód: 24957000-7)
- Biztonsági szolgáltatások (CPV kód: 79710000-4)

b) A beszerzési tárgyak és a piac specializációjából fakadó hatások

A VOLÁNBUSZ Zrt. kettős közbeszerzési jogalanyisággal rendelkező ajánlatkérő, beszerzései során meghatározóak a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pont szerinti közszolgáltatói tevékenysége biztosítása céljából lefolytatott beszerzések. Általánosságban elmondható, hogy az autóbusszal történő személyszállítás terén közszolgáltatást nyújtó járművek beszerzésével, működtetésével és üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek ellátáshoz szükséges áruk, szolgáltatások és építési beruházások piaca jelentősen szűkebb, mint az általános célú beszerzési tárgyaké.

A szakanyagok területén

- számos egyedi, kis sorozatszámú termék
- jellemzően szűkebb gyártási kapacitások mellett,
- szigorú, ágazati szabványok és teljesítményparamétereknek való megfelelés követelménye mellett
- adott funkcionális célnak megfelelő termék monopol vagy oligopol piacon érhető csak el.

A szolgáltatások és építési beruházások piacán

- az autóbusszok és alkatrészeik, valamint azok üzemeltetéséhez szükséges műhelyberendezések karbantartási/ felújítási tevékenységéhez szükséges speciális szaktudású szakemberek és egyéb erőforrások korlátozottabb hozzáférése és
- komplex feladatok kivitelezési képességének korlátozottsága

jellemző.

Ezen piaci folyamatok szabályozására a VOLÁNBUSZ Zrt-nek, mint ajánlatkérőnek nincs eszköze, jobbra beszerzései során szembesül a piac koncentrációjával.

c) Az ajánlatkérő speciális státuszával összefüggő okok:

- ca. A speciális működési szektorból adódó műszaki igények teljesítésére a gazdasági szereplők szűkebb köre képes – figyelemmel a szigorú ágazati szabványokra, jogszabályi és műszaki előírásokra is. A megfelelő színvonalú termékek gyártására/szolgáltatások nyújtására csak megfelelő erőforrásokra, technikai háttérrel és szakembergárdával rendelkező ajánlattevők képesek.
- cb. Az ajánlatkérő méreteiből fakadó beszerzési szükséglet volumene és azok tömegesen, párhuzamosan megjelenő igénye (pl. árubeszerzés esetén nagy mennyiség, vagy szolgáltatás esetén hálózati szinten, több helyszínen összehangolt rendelkezésre állás és feladatvégzés) szintén szűkítheti önmagában az ajánlattevői kört
- cc. A VOLÁNBUSZ Zrt. országos hálózattal rendelkező, tevékenységét az ország teljes területén kifejtő gazdálkodási szervezet. A tevékenységek hálózati szintű koordinációja, az egyes működési területek átfedése jellemzően korlátozzák a részajánlatokra bontás lehetőségét, ésszerű méreteken alul hálózati szinten nem koordinálható egy-egy karbantartás-szolgáltatás, vagy éppen megrendelői (ajánlatkérői) oldalon igényelne nagyobb erőforrásokat, amely ellentétesen hatna a közpénzek hatékony felhasználásának követelményével

III. A tárgyévben végrehajtandó, egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére irányuló tervezett intézkedések – lehetőség szerint részletes- bemutatása, lehetőség szerint az egyes intézkedések közötti összhangra is kitérve

a) A beszerzési tárgyak és a piac specializációjából fakadó hatásokra tett intézkedések

aa. A piaci folyamatok szabályozására a VOLÁNBUSZ Zrt-nek, mint ajánlatkérőnek nincs, illetve közvetett eszközei vannak, jobbra beszerzései során szembesül a piac koncentrációjával.

Mindazonáltal **aktívabb kommunikációval**, a gazdasági szereplők által elérhető hivatalos (EKR) felületeken kívül, a **társaság honlapján** a közbeszerzési eljárásokról, pályázati lehetőségekről, külön is, **jobban áttekinthető, informatív felületen** adna tájékoztatást és az önkéntesen regisztrált gazdasági szereplők részére szélesebb körben elérhetővé tett „**Hírlevél**” **szolgáltatáson a közbeszerzésekről is közvetlen tájékoztatást ad.**

A honlapon „**visszajelzési**” lehetőség kialakításának a vizsgálata, ahol a gazdasági szereplők megoszthatnák az eljárás keretein kívül is észrevételeiket a már lezárult közbeszerzési eljárás kapcsán.

ab. Ahol a piaci specializáció nem indokolja, ott a verseny élénkítése érdekében a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenség ok előírása.

b) *Az ajánlatkérő speciális státuszával összefüggő hatások csökkentése*

ba. **Előzetes piaci konzultáció (EPK) alkalmazása** minden olyan esetben, ahol egyéb intézkedés várhatóan nem jár eredménnyel

bb. A **specializált szektorban való működés** adottság, a beszerzési igények lényeges megváltoztatása számos kööttség miatt nem lehetséges. Mindazonáltal az eljárások előkészítése során a korábbinál is nagyobb hangsúlyt lehet fektetni a műszaki leírások egyenértékűségének előírására, a választandó műszaki megoldás alternatíváinak elfogadhatóságára. Ennek érdekében a beszerzési szervezet **gyakorlati útmutatóban foglalja össze a műszaki előírásokra vonatkozó közbeszerzési szempontú legfontosabb tudnivalóit, időszakos oktatást szervez**, kifejezetten a tárgykörben a **műszaki szakértelemmel rendelkező és igény megfogalmazását végző szervezeti egységek** munkavállalói részére

bc. A **részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata**: részajánlattételi lehetőség mellőzését az eljárást megindító döntéselőkészítő anyagban indokolni kell. A vizsgálatot abból a szempontból is el kell végezni, hogy az ajánlatkérő ésszerűen, a hatékony működés elveinek fenntartása mellett képes-e több ajánlattevővel kötött szerződés koordinációját ellátni.

bd. Nagy volumenű, hosszú távú keretszerződések helyett **keretmegállapodásos eljárási fajták alkalmazásának vizsgálata, előnyben részesítése** ahol lehetőség van a szerződéses időtartam, volumen teljesítéshez közelebbi időpontban történő konkretizálására és így megalapozottabb, kevesebb bizonytalansági tényezőt tartalmazó ajánlat bekérésére

be. A bb. és bc. pontokban foglaltakkal párhuzamosan a **szerződéses feltételek fokozott vizsgálata** abból a szempontból, hogy különösen a

- szerződéses időtartam
- szerződésben megfogalmazott mellékkötelezettségek
- az ajánlati ár esetleges módosításnak feltételei

a széles körű verseny lehetőségét biztosítja-e

Ahol az adott beszerzési tárgy lehetővé és indokoltá teszi, ott a verseny élénkítésének érdekében a **szerződéses ár indexálásának biztosítása** (a jelenlegi gazdasági válság miatt kialakult piaci környezetben különösen indokolt)

bf. A **közbeszerzési tervezés** és az eljárások előkészítése során annak **előzetes megállapítása** és rögzítése, hogy mely eljárásoknál érdemes az EPK-t, melyeknél a 75.§ (2) bek. e.) pontját alkalmazni. Az eljárásokat ezen körülmények figyelembe vételével szükséges ütemezni, nagyobb figyelmet fordítva a „dömping” időszakokra (pl. év végi ünnepi időszak). A fenti, verseny élénkítésével kapcsolatos **intézkedések** (pl. részajánlatok, eljárásfajták megválasztása) **beépítése a tervezési folyamatba**

bg. A közbeszerzési **szakemberállomány folyamatos képzése, megtartása** érdekében pedig munkáltatói intézkedések elősegítése.

A tervezett intézkedések végrehajtási módjának, határidejének meghatározása, bemutatva a végrehajtásért felelős szervezeti egységet vagy személyt és a lehetséges kockázatokat

Az intézkedések végrehajtását jelen intézkedési terv elkészítését követően haladéktalanul meg kell kezdeni

Az intézkedések végrehajtási módját az alábbi táblázat tartalmazza:

III. pont ssz.	rövid leírás	határidő	feltételek	kockázat	felelős
aa	aktívabb kommunikáció (közbeszerzések, Honlap, Hírlevél)	2022. Q3	IT fejlesztés	fejlesztési költség	Beszerzési igazgatóság
ab	Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok előírása ahol indokolt	azonnal	adminisztratív intézkedés	eredménytelen eljárásokat, ellátási, működési problémákat eredményezhet	előkészítő bizottság
ba	előzetes piaci konzultáció (EPK) alkalmazása ahol indokolt	azonnal	adminisztratív intézkedés	eljárások elhúzódása	előkészítő bizottság
bb	gyakorlati útmutató az igény megfogalmazását végző szervezeti egységek munkavállalói részére	2022.Q3	szakmai feladat		Beszerzési igazgatóság
bc	részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata:	azonnal	adminisztratív intézkedés	ajánlatkérői/megrendelői oldalon többletfeladatok, koordináció adminisztrációjának megnövekedése	előkészítő bizottság, döntéshozó
bd	keretmegállapodásos eljárási fajták alkalmazásának vizsgálata, előnyben részesítése	azonnal	igények átstrukturálása	adminisztráció növekedése (KM kezelése)	előkészítő bizottság
be	szerezési feltételek fokozott vizsgálata a szerződéses ár indexálásának biztosítása	azonnal	szerezési szabályrendszer felülvizsgálata	ajánlatkérői/megrendelői oldalon kedvezőtlenebb feltételek	előkészítő bizottság
bf	az intézkedések beépítése közbeszerzési tervezési folyamatba	2022. Q4	vállalatirányítási rendszer és a tervezésben részt vevők felkészítése	tervezési folyamat elhúzódása	Beszerzési igazgatóság
bg	szakemberállomány folyamatos képzése, megtartása	folyamatos	munkáltatói intézkedések	bértömegnövekedés	vállalatirányítás

Az intézkedések kidolgozása során figyelembe vett, a tárgyévben tervezett közbeszerzési eljárások

Az intézkedések kidolgozása során a társaság elfogadott közbeszerzési tervében szereplő eljárások kerültek figyelembe vételre, különösen az alábbi beszerzési tárgykörökben indítandó eljárások:

- Forgalomfelügyeleti szolgáltatások (CPV kód: 63712710-3)
- Járművek és járműmotorok alkatrészei (CPV kód: 34300000-0)
- Járművek speciális részeivel kapcsolatos javítási és karbantartási szolgáltatások (CPV kód: 50116000-1)
- Utas-ismeretterjesztő rendszerek (CPV kód: 48813000-0)
- Buszjavítási és -karbantartási szolgáltatások (CPV kód: 50113000-0)
- Vegyi adalékanyagok (CPV kód: 24957000-7)
- Biztonsági szolgáltatások (CPV kód: 79710000-4)

Korábbi intézkedési tervek¹ bemutatása és a korábbiakban megfogalmazott intézkedések hatásainak elemzése, kitérve például a beszerzési gyakorlatában véghezvitt változtatásokra, a közbeszerzési verseny terén elért eredményekre és az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése érdekében szükséges további teendőkre

2023-tól aktualizálandó

Budapest, 2022. április 29.

¹ a 2022. évet követő költségvetési években